

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi
tupakkaverosta annetun lain muuttamisesta VM205:00/2020

Sipilän hallitus (2015-2019) loi käytännön, jonka mukaisesti tupakkaverot päätettiin koko hallituskaudelle heti kauden alussa, ja jota Rinteen/Marinin hallitus on jatkanut. VM:n vedos hallituksen esitykseksi poikkeaa hallituskauden alussa päätetyistä veroasteista esittää niihin korotuksia, jotka ovat erityisen kovia kääretupakalle. Perusteluna tälle esitys ilmoittaa tarpeen katkaista kategorian kasvu.

COVID-19 –pandemia on vaikuttanut käytännössä kaikkiin suomalaisen yhteiskunnan kerroksiin ja ilmiöihin, tupakankäyttö mukaan lukien. Rajaliikenteen hiljettua myös tupakan ja nuuskan maahantuonti on vähentynyt ja tämä on merkinnyt kasvua kotimaisessa myynissä. Tulisi kuitenkin muistaa, että maahantuonnin ja salakuljetuksen pääasiallinen aiheuttaja on kotimainen hintataso, jonka pääasiallinen ajuri taas on verotus, jonka osuus tupakkatuotteissa on yli 80% ja nuuskan tapauksessa tuotetta koskeva kieltolaki.

Väliaikaisessa suljettujen rajojen tilanteessa myyntikanavat ovat vaihtuneet ja vaihtuneet Suomen verottamattomista kotimaisiin, verotettuihin kanaviin. Voidaan siis hyvällä syyllä odottaa, että kun rajat jälleen aukeavat ja matkustaminen naapurivaltioiden välillä elpyy, myös nuuskan ja tupakan maahantuonti palaa. Tässä tilanteessa korkeammaksi säädetty veroasteet ajavat siirtymää kotimaisista verotetuista kanavista muihin kanaviin entistäkin voimakkaammin. Myös kääretupakan rooli puskurikategoriana kotimaassa verotetun ja ulkomaisen tuonnin välissä tulee poistumaan johtaen siihen, että verokertymä pienenee merkittävästi tämän kategorian osalta mutta terveyspoliittiset tavoitteet eivät täyty.

Ehdotammekin, että jo verotettujen tuotteiden jo päätettyäkin kireämmän verotuksen sijaan pikemminkin tupakkaveropohjaa laajennettaisiin. Toisin sanoen tunnistettaisiin ja asetettaisiin veroasteet tuotteille, jotka eivät tällä hetkellä ole osa tupakkaverolakia. Käsillä oleva vedos sisältää jo esityksen ottaa käyttöön vero lämmitettäville, ei-palaville tuotteille.

Mitä tulee nuuskaan, tuotteella on oma veronsa, vaikka tuotteen myynti on kielletty ja tämä vero kerätään salakuljetukseen syylistyneiltä veropetoksesta saatuna hyötynä. Nuuskan rinnalle on ilmestynyt uusi tuote, nk. nikotiinipussit, jotka ovat läsnä markkinalla Ruotsissa ja Virossa. Ehdotamme, että myös nikotiinipusseille määritellään oma veroasteensa Ruotsin veroa vastaavalle tasolle.

Kunnioittaen,

Farid Hamadi, puheenjohtaja
Tupakkateollisuusliitto Ry